

Případová studie „Martin“

Časový údaj	Životní událost	Zásahy, reakce systému na situaci rodiny
1996 - 2000	Martin se narodil jako čtvrté dítě v rodině. Mezi jeho rodiči docházelo k velkým neshodám, matka i otec Martina měli problémy s alkoholem, otec navíc v opilosti často matku v hádce uhodil. Rodina žila v bytě 2+1, Martin byl často těmito situacím přítomen. Sousedé rodiny si stěžovali na hluk a nepořádek, který rodina Martina způsobovala, opakovaně zasahovala také Policie, na jejíž návrh bylo provedeno sociální šetření OSPOD z důvodu možných nepříznivých podmínek pro děti v rodině.	Sociální pracovnice OSPOD na základě sociálního šetření vyhodnotila situaci v rodině jako ohrožující pro děti – vykonávala dohled nad rodinou a snažila se rodiče Martina motivovat ke změně, vyslovila hrozbu odebrání dětí z péče rodičů. Krátce poté se situace v rodině ještě více vyhrotila a sociální pracovnice musela podat předběžné opatření, kterým byly všechny 4 děti z rodiny odebrány a umístěny do diagnostických ústavů – Martin spolu se starším bratrem.
duben – červen 2000	Martin v Diagnostickém ústavu zpočátku nespolupracoval, nechtěl dodržovat režim zařízení, odmítal se zapojit do společných aktivit. Z diagnostiky Martina vyplynulo, že Martin trpí deprivacním syndromem, objevují se u něj příznaky ADHD, má sklony k agresivitě vůči sobě i okolí. Během pobytu v Diagnostickém ústavu Martina jednou navštívila jeho matka, jednou mu také zatelefonovala.	Z Diagnostického ústavu byl Martin po tříměsíčním diagnostickém pobytu umístěn do dětského domova – byla u něj nařízena ústavní výchova.
červenec 2000 – srpen 2005	Martin byl v Dětském domově spolu s bratrem, postupně si v domově zvykl. Projevy syndromu ADHD se u něj s věkem zvýraznily, pro pečovatele je náročné zvládnout jeho chování, Martin obtížně dodržuje jakákoliv pravidla, často se pere, provokuje ostatní, jedná účelově, funguje u něj model podmíněnosti „udělám to jen když z toho něco budu mít“. Režimová léčba Dětského domova ho v tomto chování ještě více podporuje. Matka Martina několikrát do Dětského domova telefonovala, byla však opilá a nebylo v zájmu Martina, aby s Martinem v tomto stavu mluvila. Martin se o matce ani otci nezmiňuje.	Martin byl zapsán do registru dětí, pro které se hledá vhodná náhradní rodina. Sociální pracovnice OSPOD Martina navštěvovala v Dětském domově 1x za půl roku.
září	O Martina projevila zájem pěstounská rodina s dalšími dvěma	Sociální pracovníci OSPOD našli pro Martina rodinu,

2005	<p>děti v pěstounské péči. Pěstouni s Martinem strávili několik víkendů v rámci hostitelské péče, poté se rozhodli požádat o svěření Martina do její pěstounské péče. Martin s tímto souhlasil a po pěti letech odešel z Dětského domova do nové rodiny. Při předání Martina do péče pěstounů pracovníci Dětského domova podali pěstounům jen základní informace, obávali se, že pokud by uvedli problémy, které s Martinem mají, že by si Martina do péče nevzali. Pěstouni se nedozvěděli ani informace o biologické rodině Martina, pouze to, že rodiče o Martina nejeví zájem a mají problémy s alkoholem.</p>	<p>vzhledem k délce pobytu Martina v ústavní péči a jeho omezeným možnostem dostat se do jiné vhodné rodiny schválili pěstounskou rodinu jako vhodnou s vědomím určitého rizika pro další děti v rodině. Hostitelskou péči vystřídal předpěstounská péče, poté byla soudem schválená pěstounská péče.</p>
2006	<p>Martin začal v novém bydlišti chodit do 4. třídy základní školy, má velké výchovné problémy, je drzý na učitele i spolužáky, odmítá se učit, nechce spolupracovat, často se pere se spolužáky, byl přistižen při kouření. Pěstouni velmi intenzivně komunikují se školou a snaží se společně s ní najít vhodný přístup, který by Martinovi pomohl a zároveň mu nastavil pravidla a hranice.</p>	<p>Sociální pracovník OSPOD při pravidelném šetření v rodině po zjištění problémů s Martinem doporučil vyhledat pedopsychiatra, který by předepsal Martinovi léky na zklidnění.</p>
2007-2008	<p>Martin stupňuje své agresivní projevy, neposлуchá ani doma ani ve škole, rozbíjí věci, několikrát uškolil spolužáka a pěstouni situaci museli řešit s rodiči spolužáka u ředitele školy. Rozhodli se nakonec navštívit dětského psychiatra, už si s Martinem a jeho chováním nevědí rady, jsou vyčerpaní neustálými konflikty s Martinem a řešením následků, které Martin svým chováním způsobuje. Pěstounka začíná pochybovat o tom, že péči o Martina zvládne, jeho chování negativně ovlivňuje také další děti v rodině (napodobují Martina, nemají dostatek pozornosti a tak mají také tendenci více zlobit a pozornost pěstounů upoutat). Pěstoun zkontaktoval sociálního pracovníka OSPOD s tím, že zvažují zrušení pěstounské péče o Martina.</p>	<p>Dětský psychiatr Martina vyšetřil a navrhl nasazení léku Ritalin na zklidnění. Sociální pracovník OSPOD nabídl pěstounům možnost využít Středisko výchovné péče, které nabízí tříměsíční pobyty pro děti s problémovým chováním. Poskytl rodině kontakt na vedoucího pracovníka tohoto zařízení. Martinovi by se dostalo intenzivní režimové léčby a také terapie, pěstouni by si mohli odpočinout. Sociální pracovník OSPOD se také s pěstounem domluvil na tom, že si s Martinem promluví a udělí mu napomenutí za jeho chování.</p>
2009	<p>Martin absolvoval tříměsíční pobyt ve Středisku výchovné péče, během tohoto pobytu se jeho negativní projevy v chování ještě prohloubily, pokusil se o útěk ze zařízení společně s dalším</p>	<p>Pracovníci Střediska výchovné péče provedli diagnostiku projevů a potřeb Martina, dali rodině doporučení, jak s Martinem pracovat. Vyjádřili však</p>

	kamarádem. S pěstouny téměř nekomunikuje, odmítá plnit úkoly, které mu dávají, často opakuje věty „nejste moji rodiče, nemáte mi co poroučet“ a „vím, že se těšíte, až vypadnu“.	zároveň pochybnost nad tím, zda je v možnostech Martina své chování změnit, aktuálně je zcela bez náhledu, citově odtažitý.
2010	Pěstouni se rozhodli zrušit pěstounskou péči o Martina, Martin byl umístěn do stejného Dětského domova, odkud do rodiny přišel.	Sociální pracovník OSPOD podal návrh soudu na zrušení pěstounské péče a soud následně rozhodl o umístění Martina do Dětského domova.